

Локалізований товар у складі робіт: думка суду

Замовник провів закупівлю робіт, у складі яких був локалізований товар (насоси). Учасник не підтвердив норми локалізації на насоси, при цьому замовник визнав його переможцем та уклав з ним договір. Під час проведення моніторингу Держаудитслужба виявила це порушення та зобов'язала замовника розірвати договір. Замовник не згоден з рішенням ДАСУ та звертається до суду.

**Рішення Полтавського окружного адміністративного суду
від 28.03.2025 у справі № 440/8399/24**

До суду надійшла позовна заява замовника (далі — позивач) до Держаудитслужби (далі — відповідач), у якій позивач просить суд визнати протиправним і скасувати висновок Держаудитслужби про моніторинг процедури закупівлі № UA-2024-04-18-012400-а.

Позиція Держаудитслужби/відповідача: під час закупівлі робіт передбачається набуття замовником у власність товарів, а саме насосів, вартість яких у складі предмета закупівлі перевищує 200 тис. грн і становить 957 488,53 грн.

У разі здійснення замовником закупівлі робіт чи послуг, якщо виконання таких робіт чи надання послуг передбачає набуття замовником у власність товарів, визначених пунктом 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон), вартість яких у складі предмета закупівлі дорівнює або перевищує вартісні межі, визначені абзацом першим пункту 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, закупівля таких робіт чи послуг здійснюється з урахуванням особливостей, установлених пунктом 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону.

Відповідно до пункту 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону тимчасово, з 2022 року строком на 10 років, встановлюються такі особливості здійснення закупівель: якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тис. грн, замовник здійснює закупівлю товарів, визначених підпунктом 2 цього пункту, виключно якщо їх ступінь локалізації виробництва дорівнює чи перевищує: у 2022 році — 10 відсотків; у 2023 році — 15 відсотків; у 2024 році — 20 відсотків; у 2025 році — 25 відсотків; у 2026 році — 30 відсотків; у 2027 році — 35 відсотків; з 2028 року до дня завершення 10-річного строку дії цього пункту — 40 відсотків.

При цьому підпунктом 2 пункту 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону визначено, що особливості здійснення закупівель, визначені цим пунктом, застосовуються до таких товарів, зокрема, як: насоси, насоси та компресори, насоси для рідин, відцентрові насоси та підіймачі рідин тощо.

Замовник у додатку 4 «Інформація про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі» тендерної документації зазначив перелік документів для підтвердження норм локалізації. Під час аналізу документів, наданих учасником ТОВ «Е», встановлено, що всупереч вимогам замовника, установленим у додатку 4 до тендерної документації, у тендерній пропозиції учасника відсутні відповідні документи. Замовник на порушення абзацу 2 підпункту 2 пункту 44 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості), не відхилив тендерну пропозицію учасника закупівлі ТОВ «Е», а визначив його переможцем та уклав з ним договір на суму 12 844 171,92 грн.

З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи в установленому законодавством порядку, направлені на усунення порушень, допущених при розгляді тендерних пропозицій, зокрема, шляхом розірвання договору (припинення зобов'язань).

Позиція замовника/позивача: технічним завданням передбачено набуття у власність товарів, вартість яких у складі предмета закупівлі не перевищує 200 тис. грн за одну одиницю. Оскільки вартість вищевказаних товарів, які містяться у складі предмета закупівлі, не перевищує вартісні межі за одиницю товару, вони не включені до переліку товарів з підтвердженим ступенем локалізації, положення пункту 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону не застосовуються до зазначених товарів, які містяться у складі предмета закупівлі робіт. Відповідно до пункту 1.7 частини 1 розділу III «Інструкція з підготовки тендерних пропозицій» документи, що не передбачені законодавством для учасників — юридичних, фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб — підприємців, не подаються ними у складі тендерної пропозиції. Відсутність документів, що не передбачені законодавством для учасників — юридичних, фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб — підприємців, у складі тендерної пропозиції, не може бути підставою для її відхилення замовником.

Позиція суду: під час закупівлі робіт передбачається набуття замовником у власність товарів, а саме: насосів, вартість яких у складі предмета закупівлі перевищує 200 тис. грн та становить 957 488,53 грн. Надані пояснення замовника не обґрунтовують прийняте рішення щодо відповідності тендерної пропозиції ТОВ «Е» установленим вимогам тендерної документації замовника. Позивачем при проведенні процедури закупівлі порушено вимоги, визначені пунктом 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, в результаті чого, відповідно до абзацу другого підпункту 2 пункту 44 Особливостей, тендерна позиція ТОВ «Е» повинна була бути відхилена.

Щодо зобов'язання ДАСУ розірвати договір суд посилається на постанову Верховного Суду

у справі № [640/17543/20](#) (постанова від 04.05.2023 № [640/17543/20](#)), де Верховний Суд зауважує, що усунення порушення шляхом розірвання договору є варіантом правомірної поведінки замовника при усуненні порушень, що направлений на приведення відносин між сторонами у первісний стан. У разі дотримання замовником вимог Закону (в цьому випадку з урахуванням Особливостей) відносини між переможцем закупівлі й замовником взагалі б не виникли й договір не був би укладений.

Враховуючи вищевикладене, суд дійшов висновку, що позовні вимоги є необґрунтованими й задоволенню не підлягають.

Керуючись статтями 241-245 Кодексу адміністративного судочинства України, суд вирішив відмовити у задоволенні позову замовника до Держаудитслужби про визнання протиправним і скасування висновку.

Пропонуємо скористатися документами на порталі Радник:

[Тендерна документація \(локалізація товар\) \(за Особливостями зі змінами\);](#)

[Додаток 2 до тендерної документації \(технічні вимоги до предмета закупівлі\) \(локалізація товар\).](#)

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга [«Практика суду, що стосується публічних закупівель»](#). Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:

The screenshot shows the website interface for 'Радник у сфері публічних закупівель'. The navigation menu includes 'НОВИНИ', 'СТАТТІ', 'ІНСТРУМЕНТИ', 'КОНСУЛЬТАЦІЇ', 'НАВЧАННЯ', 'ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД', and 'ВІДЕО'. The main menu has 'ЗАМОВНИКАМ', 'УЧАСНИКАМ', 'ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ', 'ПРАВОВА БАЗА', 'ЖУРНАЛИ', 'КНИГИ', and 'ТЕСТИ'. The 'КНИГИ' section is highlighted. The book 'Практика суду, що стосується публічних закупівель' is featured, with a cover image showing scales of justice and a book. The text below the book title states: 'Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоби підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.' Below this, there is a 'Зміст:' section with a list of topics: 'Загальне про відповідальність:', 'Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд', 'Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення', 'Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації', 'Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ', 'Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати', and 'Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду'.